Ruut

Musiba dikkal na kër Elimeleg

1 Ba njiit ya daan àtte faloo ca Israyil*, jamono
jooju dafa amoon xiif ca réew ma. Jenn waay
bàyyikoo Betleyem ca diiwaanu Yuda, ànd ak
soxnaam ak ñaari doomam yu góor, ñu toxuji
ca réewum Mowab†.
2 Waa ja Elimeleg la tuddoon, soxnaam di
Nawmi, ñaari doomam yu góor ya di Malon ak
Kilyon. Ay Efrateen lañu, cosaanoo Betleyem ca
Yuda. Ñu agsi ca réewum Mowab, daldi sanc
foofa.
3 Gannaaw gi Elimeleg jëkkëri Nawmi faatu,
Nawmi des ak ñaari doomam yu góor.
4 Ñooñu mujj jël ay jigéeni Mowab soxna; kenn
ka di Orpa, ka ca des di Ruut. Ba ñu nekkee foofa
lu tollu ci fukki at,
5 ñoom ñaar ñooñu di Malon ak Kilyon faatu
ñoom it, jigéen ja ñàkk noonu ñaari doomam ak
jëkkëram. Mu des moom kenn.

Ruut topp na Nawmi

6 Ba loolu amee Nawmi fabu, mook goroom ya,
ngir jóge réew ma. Booba fekk na mu dégge ca
Mowab ne Aji Sax ji xettli na ñoñam, ba may leen
ab dund.

---

* **1:1** 1.1 Booba buur amagul woon ca Israyil. † **1:1** 1.1 réewum Mowab ak réewum Israyil ñoo feggoo woon, waaye seen diggante neexul woon.

7 Ma ngay jóge fa mu dëkkoon, ànd ak ñaari
goroom ya, ñu tegu ca yoon wa, jëm Yuda.

8 Ci biir loolu mu wax ak ñaari goroom, ne
leen: «Demleen kay, ñibbileen, ku nekk sa kër
yaay. Yal na leen Aji Sax ji baaxe, na ngeen baaxe
woon ñi wuutu, te baaxe ma, man itam.
9 Yal na Aji Sax ji may ku nekk ci yeen jàmm
ca kër jëkkër ja muy amaat.» Ci kaw loolu mu
fóon leen, ñu ne yikkét jooyoo.

10 Ñu ne ko: «Déet, yaw kay lanuy àndal dem
ca say bokk.»

11 Mu ne leen: «Ñibbileen ngalla, doom, lu
ngeen di ànd ak man doye? Ndax dama leena
manatee jural ay jëkkër ci sama biir bii?
12 Ñibbileen rikk doom, demleen, ngir man
damay mag, ba wees séy; te su ma ci dese woon
yaakaar it, guddig tey jii sax su ma ci séyoon, jur
ciy doom,
13 mbaa dingeen leen mana xaar, ba ñu màgg?
Xanaa dungeen toog, baña séy ndax ñoom?
Déedéet, doom. Maa leen ëpp naqar, man mi
Aji Sax ji nattoo nii.»

14 Ñu dellu ne yikkét, di jooyoo. Orpa fóon
goroom, tàggtook moom, Ruut nag moom lan-
gaamu ko rekk.
15 Mu ne ko: «Gis nga sa wujju peccorgo waa
ngay ñibbi cay bokkam aki yàllaam. Àndal ak
moom ñibbi kay!»
16 Mu ne ko: «Bu ma soññ mukk ci loolu, duma
la wacc, duma la dëddu. Foo jëm, fa laa jëm; foo
dal, fa laay dal; say bokk di saay bokk; sa Yàlla
di sama Yàlla.

17 Foo deeye it, ma deeye fa, ñu denc ma fa. Yal
na ma Aji Sax ji teg mbugal mu gëna tar, ndegam
lenn lu moy dee tàggale na maak yaw.»
18 Nawmi nag gis ni Ruut dogoo ci ànd ak
moom, ba tax soññatu ko.
19 Ba mu ko defee ñu ànd ñoom ñaar, ba àgg
Betleyem.

Naka lañu àgg Betleyem, dëkk ba bépp ne kër-kër, ne këpp ndax ñoom. Jigéen ña naa: «Xanaa kii kay du Nawmi?»
20 Mu ne leen: «Buleen ma ne Nawmi (mu firi
Boroom mbégte mi), neleen ma Mara (mu firi
Boroom naqar wi), ndax Aji Man ji da maa teg
naqar wu réya réy.
21 Maa demoon ak loxo yu ne gadd, Aji Sax ji
délloosi maak loxoy neen. Kon lu ngeen may
wooye Nawmi doye, te Aji Sax ji àtte ma ñàkkal?
Ndax kat Aji Man ji ci njàqare la ma tàbbal!»
22 Noonu la Nawmi jógee Mowab, ñibbsi,
ànd ak Ruut, gorob Mowabeenam ba. Ñu agsi
Betleyem, fekk ngóobum lors ma di tàmbali.

2

Ruut gis na ku ko baaxe

1 Nawmi nag amoon na wóllërey jëkkëram, di
góor gu ñuy wax Bowas, bokk ci làngu Elimeleg,
di ku am daraja.
2 Mu am bés Ruut, ndawas Mowab sa, ne
Nawmi: «Tee maa dem tool, ndax ma gis boog
ku ma laaye biir, ma mana foraatu gub yu des ca
gannaawam?» Mu ne ko: «Waaw, demal, doom.»

3 Mu dem ca tool ya, topp ñay góob, di foraatu.
Yàlla-woo-yàlla, tool booba di toolu Bowas ma
bokk ak Elimeleg.
4 Nes tuut Bowas ne jalañ, jóge Betleyem. Mu
nuyook ñay góob ne leen: «Jaagéenjëf waay, yal
na Aji Sax ji ànd ak yeen.» Ñu fey ko ne ko:
«Jaajëf sa wàll, yal na la Aji Sax ji barkeel.»
5 Mu laaj ka jiite ngóob ma, ne ko: «Ndaw sii
fu mu bokk?»
6 Mu ne ko: «Mooy waa Mowab, ba Nawmi
àndal, jóge Mowab, ñibbsi.
7 Dafa ñaan ñu may ko, mu topp ci ñiy góob,
ba saatu ci gub yi ñu rotle. Ci suba la ñëw di
liggéey ba nëgëni; noppluwul lu moy diir bu gàtt
ci mbaar mi.»
8 Bowas nag ne Ruut: «Doom, ma ne, bul
saatuji ci beneen tool bu dul bii. Bul wees fii.
Toogal fii ci samay surga yu jigéen.
9 Xoolal bu baax fi xale yu góor yiy góob, te
nga topp fa jigéen ñi. Dinaa wax xale yu góor yi
ne leen buñu la sonal. Soo maree, demal naan
ca njaq ya góor ñi duy.»
10 Naka la wax loolu, mu sujjóot, dëpp jëëm
fa suuf, ne ko: «Xanaa su la neexoon de,
doo ma nemmiku sax, ndax ab doxandéem laa,
waxatuma nga di ma laaye nii biir!»
11 Mu ne ko: «Dégg naa bu baax li nga defal
sa goro lépp, te fekk sa jëkkër faatu, ak ni nga
wone gannaaw sa ndey ak sa baay ak sa réewum
cosaan, ba ñëw dëkksi ci biir xeet woo xamuloon
démb ak bëkk-démb.
12 Yal na la Aji Sax ji fey sa jëf. Aji Sax ji Yàllay
Israyil, ji nga làqusi ci kiiraayam, yal na la yool,

ba mu mat sëkk.»

13 Ruut ne ko: «Teral nga ma de, sang bi. Yaa
ngi may laaye biir, ndaxte dëfal nga ma, wax ma
lu seral sama xol, te moona say surga yu jigéen
yi sax a ma gën.»

14 Ba añ jotee, Bowas ne Ruut: «Kaay, sàkk ci
mburu mi ak ñeex mi.» Mu daldi toog, feggook
ñay góob; Bowas may ko mbool, mu lekk ba suur,
ba desal.

15 Naka la jóg, di saatuji, mu sant ay surgaam,
ne leen: «Bu doon for ci biir sabaar yi sax,
buleen ko ñàkke kersa.
16 Roccil-leen koo roccil ci takk yi, bàyyi ko mu
for, te buleen ko gëdd.»

17 Ba loolu amee, Ruut di for ba ngoon jot, mu
bàcc la mu for ci peppum lors, mu fees saaku bu
ndaw.
18 Mu yóbbu ko ba ca dëkk ba, goroom gis la
mu for, mu daldi yebbi la desoon ca añam, jox
ko.
19 Goro ba ne ko: «Foo fore lii lépp tey? Ban
tool nga doon liggéeye sax? Ki la nemmikoo nii
de, yal na barkeel!» Ruut nag wax goroom ka
mu doon liggéeye toolam, ne ko: «Ka ma doon
liggéeye toolam de, Bowas lañu koy wax.»

20 Nawmi ne Ruut: «Yal na Aji Sax ji barkeel
Bowas, moom mi saxoo sàmm ngoram diggan-
teem ak nit, muy dund ak mu dee!» Mu teg ca
ne ko: «Kooku ku nu jege la; bokk na ci ñi am

sañ-sañu jotaat* nu.»
21 Ruut ndawas Mowab sa ne: «Moom de da
ma ne sax, ma topp ciy surgaam, ba ngóobam
mépp daj.»
22 Mu ne ko: «Waaw kay, doom, toppal ci
surgay Bowas yu jigéen rekk, bala ñu laa soxore
ci beneen tool.»
23 Noonu la Ruut ànde ak surgay Bowas yu
jigéen, topp ci ñoom di for, ba keroog ngóobum
lors baak bele ba, lépp jeex. Mu toog nag ak
goroom.

3

Ruut gise na ak Bowas

1 Gannaaw gi Nawmi, gorob Ruut ba, dafa wax
Ruut ne ko: «Doom, tee ma laa sàkkal fooy ame
jàmm, nga féete fa?
2 Bowas mii nga nekkoon aki surgaam yu
jigéen, du mbokk lenqe la? Guddig tey jii kat
Bowas dina jériji peppum lors ca dàgga ja.
3 Kon nag sangul, solu ba jekk, xeeñu, dem ca
dàgga ja. Bu ko feeñu nag te lekkul, ba naan ba
noppi.
4 Bu demee ba tëdd, nanga nemmiku fa mu
tëdd. Su ko defee nga àgg ba foofa, muri fa
féeteek tànk ya, tëdd. Moom dina la xamal li
nga wara def.»
5 Mu ne ko: «Baax na, loolu rekk laay def.»

---

* **2:20** 2.20 jotaat: bu góor masaana dee te amul doom, mbokkam mi ko gëna jege mooy jël jabaram, ngir jural ko ku ko donn. Kooku mooy jotaat suufi mbokkam mi dee, jënd ko, ngir alal ji des ci biiri bokkam.

6 Ba mu ko defee mu dem ca dàgga ja, daldi
def la ko goroom wax lépp.
7 Bowas lekk, naan ba xolam sedd, doora dem
tëdd ca peggub jalu pepp ba. Ruut jegesi ndànk,
muri fa féeteek tànk yi, tëdd.

8 Ñu dem ba xaaju guddi, góor gi jekki ne bërét,
toog, yem ci ndaw si tëdd fi féeteeki tànkam.
9 Mu ne: «Kii ku mu?» Mu ne: «Man a Ruut,
sang bi. Yiire ma sa mbubb, ndax mbokk nga, te
sañ nga maa jotaat.»

10 Mu ne ko: «Yal na la Aji Sax ji barkeel, doom!
Jiwati nga bokk gi ngor lu gënatee rafet. Ndax
su la neexoon, nga topp ci xale yu góor yi, ñu am
ak ñu ñàkk.
11 Léegi nag neel tekk rekk, doom. Loolu nga
ñaan lépp, dinaa la ko defal, ndax waa dëkk bi
bépp xam nañu ne jigéen ju jàmbaare nga.
12 Da di nag, dëgg la sax, mbokk laa mu la
mana jotaat, waaye meneen mbokk mu la mana
jotaat a ngi fi, te moo ma ci gëna yey.
13 Dangay fanaan fii. Bu ëllëgee, su fekkee
ne nangu naa def warugaram ci yaw, na ko def,
baax na. Su nanguwul nag, dogu naa ci Aji Sax
ji, Kiy Dund, man dinaa ko def. Tëddal fii rekk,
ba ëllëg.»

14 Ba loolu amee mu tëdd fa féeteek tànki
Bowas, ba njël jot, mu jóg balaa waxtu wu
nit mana xàmmi moroomam. Booba Bowas
bugguloon ñu xam ne ndaw si ñëw na ci dàgga
ji.
15 Mu ne ko: «Tàllalal malaan mi nga sàngoo,
te téye ko bu baax.» Mu tàllal malaan ma, mu

sotti ca juróom benni natti peppum lors, yen ko
ko, doora dem ca dëkk ba*.
16 Naka la àgg ca goroom Nawmi, mu ne ko:
«Doom, koo doon nag?!» Ruut nettali ko na góor
gi def ak moom yépp,
17 daldi cay teg ne ko: «Juróom benni natti lors
yii, moo ma ko may, ne ma duma dellu loxoy
neen ca sama goro.»
18 Mu ne ko: «Yaw kay neel tekk fii rekk, doom,
ba xam nu mbir miy mujje. Waa jii du toog te
topptoowul mbir mii tey, ba mu leer.»

4

Bowas lal na pexe

1 Ci biir loolu Bowas dem ba ca bunt dëkk ba*,
toog fa. Noonu rekk mbokk ma mu waxoon ne
su dee jotaat, moo ko ci gëna yey, daldi fay jaare.
Mu woo ko ne ko: «Diwoo, kaay fii, toog tuuti.»
Mu dikk, toog.
2 Bowas woo fukki magi dëkk ba, ne leen:
«Toogleen.» Ñu toog.
3 Mu wax ak mbokk ma yeyoo sañ-sañu jotaat
ba, ne ko: «Ab làccu suuf bu sunu mbokk
Elimeleg moomoon la, Nawmi di ko jaay. Mooy
ka jóge réewum Mowab, ñibbsi.
4 Man nag dama noon war naa la koo yegge, te
laaj la ndax danga koy jënd ci kanam magi dëkk
bi ak ñi fi toog. Soo bëggee def sa warugaru
jotaat, jëndal. Soo buggul, wax ma, ma xam.

---

* **3:15** 3.15 Manees naa dégge nii itam: yen ko ko, mu ñibbi ca dëkk ba. * **4:1** 4.1 ca bunt dëkk ba booy duggsi, fa la pénc ma nekkoon.

Ndax kat kenn gënu la cee yey, te maa topp ci
yaw.» Mu ne ko: «Damay jënd kay!»
5 Mu ne ko: «Ãa bés boo jëndee suuf si ci
Nawmi nag, yaay denc Ruut ndawas Mowabeen,
sa doon soxnas ndem-si-yàlla si, ndax nga mana
lawal askanam, ba du fey, boole ci sàmmal leen
seen alal.»
6 Mu ne: «Kon de duma mana def sama
warugar, ndax sama alal a ciy yàqoo†. Fabal
boog sama sañ-sañu jotaat, ndax duma ko mana
jariñoo.»
7 Booba Israyil, jamono yu jëkk yooya, mbirum
njëndum jotaat mbaa ag weccoo, la ñu ko baaxoo
dogale ci diggante nit ak moroom ma, nii la: kii
day summi dàllam, jox kee. Noonu lees daan
yoonale ag jëflante ca Israyil.
8 Moo tax ba boroom sañ-sañu jotaat ba waxee
Bowas, ne ko: «Jënd ko yaw,» dafa daldi summi
dàllam, dogale ko mbir ma.
9 Ba mu ko defee Bowas wax ak mag ña ak
ñeneen ña ñépp, ne leen: «Seedeleen bésub tey
ne jënd naa ci Nawmi mboolem alalu Elimeleg ak
mboolem alalu Kilyon ak Malon,
10 boole ci Ruut, ndawas Mowab, sa doon
soxnas Malon, muy sama soxna. Su ko defee ma
mana lawal askanam, ba du fey, boole ci sàmmal
leen seen alal, ba turu Elimeleg du réer ci biiri
bokkam te du raaf ci limeefu dëkk bi. Yeena ko
seede bésub tey jii.»

† **4:6** 4.6 Su waa ji defoon warugaru jotaatam, ba denc Ruut, kon moom mooy yor Nawmi ak Ruut ak doom ju ñu am ci séy bi, te it ay doomi boppam duñu donn suufas Elimeleg. Doom ji muy am ak Ruut moo koy donn. Loolu moo doon aaday bànni Israyil.

11 Waa pénc ma mépp ak mag ña nag ne ko:
«Noo ko seede. Yal na Aji Sax ji def ndaw siy
séysi sa kër, mel ni Rasel ak Leya‡, ñoom ñaar
ñi giir waa kër Israyil gépp. Yal nanga tekki ci
digg Efrata te amu tur ci Betleyem.
12 Njaboot gu la Aji Sax jiy may ci ndaw sii,
yal na ñu lawal saw askan, ba mu mel ni askanu
Peres, ma Tamar am ak Yuda.»

Yàlla barkeel na séy ba

13 Ba mu ko defee Bowas jël Ruut. Gannaaw
gi mu dëkkoo ko; Aji Sax ji may ko mu ëmb, ba
mujj am doom ju góor.
14 Jigéen ña ne Nawmi: «Sant Aji Sax ji, moom
mi la xañul mbokk mu la jotaat nii tey! Yal na
xale bi di ku amu tur ci Israyil gépp.
15 Dina la leqli, dimbali la keroog ba ngay mag,
ndax sa goro bi la bëgg te dàqal la juróom ñaari
doom yu góor, moo ko jur.»
16 Nawmi nag fab xale bi, taf ko ci dënnam.
Gannaaw loolu moo ko doon topptoo.
17 Jigéeni gox ba nag naa: «Waay waay Nawmi
am na doom ju góor!» Ñu tudde xale bi Obedd.
Obedd moo jur Yese, miy baayu Daawuda.
18 Kon lii mooy askanu Peres§ ci wàllu geño:
Peres moo jur Esron,
19 Esron, Ram; Ram, Aminadab;
20 Aminadab, Nason; Nason, Salma;
21 Salma, Bowas; Bowas, Obedd;
22 Obedd, Yese; Yese, Daawuda.

---

‡ **4:11** 4.11 Rasel ak Leya ñooy doon soxnay Yanqóoba. § **4:18** 4.18 Peres taawu Yuda la, di sëtu Yanqóoba.

Kàddug Yàlla gi
Wolof Bible 2020 revision.
La bible en wolof; revision 2020

copyright © 2010, 2020 La Mission Baptiste du Sénégal

Language: Wolof

Dialect: Regional Wolof

Translation by: La MBS

For complete copyright statement, please see http://sng.al/copyright
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-07-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 23 Jul 2020
eb088fb7-76e3-5c5f-ab35-a0da6cd8fd40